

11/02/2019

El muntatge audiovisual afecta el processament del contingut narratiu

El consum d'audiovisuals ha augmentat molt durant aquestes últimes dècades i amb això, la inserció de talls de pla en diferents muntatges davant l'arribada de narratives dinàmiques com escenes d'acció, videoclips... No obstant això, diferents estudis demostren que, encara que actualment se n'utilitzin tants, conscientment no els percebem. Es per això que en aquest estudi s'avalua quin efecte té el tall de pla i l'estil de muntatge sobre l'espectador. Van concloure que els talls de pla inhibeixen el parpelleig dels espectadors i que els audiovisuals amb muntatges caòtics i desorganitzats capten més l'atenció dels espectadors però disminueixen el seu processament cognitiu.

Estem constantment consumint audiovisuals. Des de les representacions cinematogràfiques dels germans Lumière fins a l'actualitat, els audiovisuals han evolucionat molt. Els inicials plans fixos van donar pas a un muntatge amb talls de pla suaus que incloïen plans mitjans i primers plans (quelcom inconcebible en les narratives teatrals). Amb el pas de les dècades, la durada dels plans va anar disminuint i la inserció de talls de pla augmentant. Amb l'arribada de narratives dinàmiques com les pròpies d'escenes d'acció, d'espots publicitaris i de videoclips musicals, es van començar a presentar audiovisuals amb ritmes de muntatge

frenètics, que trencaven amb les regles clàssiques de l'audiovisual: la regla dels 180°, el manteniment del raccord espacial, temporal i de contingut, entre d'altres. Durant les últimes dècades, investigacions de percepció audiovisual han descrit el conegut *edit blindness* (ceguesa al tall), que consisteix en la no percepció conscient del tall de pla. De manera que, tot i estar veient audiovisuals amb més talls de pla que mai en la història de l'audiovisual, no solem ser conscients que hi són.

Amb aquesta premissa prèvia, ens vam preguntar què succeïa en els espectadors en el moment del tall de pla. Per a això, vam dissenyar una investigació amb una narrativa idèntica presentada en dos estímuls amb dos tipus de muntatges: en un cas, amb un muntatge clàssic, ordenat, clar i senzill; en l'altre cas, amb un muntatge caòtic, desordenat, molt ràpid i que no segueix les regles clàssiques del muntatge audiovisual. Per avaluar quines conseqüències tenia el tall de pla en els espectadors, vam analitzar dues variables: la freqüència de parpelleig i l'activitat cerebral. La freqüència de parpelleig és un marcador d'atenció: com més atenció prestem, menys parpellegem (i viceversa).

En el nostre treball, a través de tècniques d'electroencefalografia, vam concloure que el tall de pla inhibeix la freqüència de parpelleig dels espectadors, augmentant d'aquesta manera la seva atenció. A nivell cerebral, vam poder observar que els talls de pla provoquen un augment d'activitat a la zona occipital, àrea en la qual es produeix el processament visual, que flueix fins a zones frontals, cap a àrees que s'encarreguen d'activitats cognitives superiors. No obstant això, depenent de l'estil de muntatge en el qual el tall de pla estigui inserit, es produeixen diferències: el tall de pla en un muntatge caòtic, desordenat i ràpid provoca una major activació de l'àrea visual, comparat amb el tall en un muntatge ordenat i clàssic; mentre que les àrees encarregades de processos cognitius superiors s'activen més en el consum del muntatge ordenat i clàssic. Amb això, vam concloure que mentre que els audiovisuals dinàmics i caòtics augmenten l'atenció dels espectadors, inhibeixen el processament conscient del que veuen.

Celia Andreu-Sánchez i Miguel Ángel Martín-Pascual

Neuro-Com Research Group

Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat

Universitat Autònoma de Barcelona

Celia.Andreu@uab.cat

Referències

